

TIGHT BINDING BOOK

UNIVERSAL
LIBRARY

OU_198938

UNIVERSAL
LIBRARY

OSMANIA UNIVERSITY LIBRARY

Call No. ^{K82} 5175a Accession No. K2558

Author ఎన్.ఎ. ఎన్.ఎ.

Title ఎ.ఎ. ఎ.ఎ.

This book should be returned on or before the date
last marked below.

ಶ ವ ಸಂ ಸ್ಕಾರ.

(ಬೂಲಿಯಸ್ ತೀಜರ)

ಅನುವಾದಕ

ಚನ್ನಬಸವ

ಪ್ರಕಾಶಕರು

ಕೆನ್ನಡ ಗೆಳೆಯರ ಗುಂಪು

ಬಳ್ಳಾರಿ

1939

ಗೀತಾಭಾಂಡಾಗಾರ,
ಭಾರತಕುಟೀರ,

All rights Reserved.
ಎಲ್ಲಾ ಹಕ್ಕುಗಳು ಕಾಯ್ದಿರಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ.

ಮುದ್ರಕರು: ಈ. ಸರ್ವಸ್ವ.
ವಿಠಲಾ ಪ್ರೆಸ್, ಬೆಂಗಳೂರು.
೧೬ - ೧೨ - ೫೯

ಅರ್ಪಣೆ

ಈ ಹೊತ್ತಿಗೆಯು

ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧ ವೇಶಭಕ್ತರೂ ಕನ್ನಡನಾಡಿನ ಹಿರಿಯರೂ
ನಾಡು ನುಡಿಗಳ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ನುರಿತ ಮುಂದಾಳುಗಳೂ

ಅರಿ

ಒಳನೆಯ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯಸಮ್ಮೇಳನ

ಆಧ್ಯಕ್ಷ ವದನಿಗೇರಿ

ಶ್ರೀ ಮುದವೀಡು ಕೃಷ್ಣರಾಯರಿಗೆ

ಅರ್ಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ

ಪ್ರಕಾಶಕರು.

ಕುಸುಮಾರ್ಚನೆ

ಕನ್ನಡಾಂಜೆಯ, ನಿನ್ನ ದಿವ್ಯಪಾದಾರ್ಚನೆಗೆ
ಕುಸುಮಗಳಕೂಡಿಡುವ ಸಾಸ ಗೈದಿಹೆನಾನು.
ಹುಟ್ಟುಗಬ್ಬಿಗರೆಂದೊ ಕೋದಿರುವ ಕಾವ್ಯಗಳ
ಪೂಮಾಲೆಯದು ನಿನ್ನ ಕಂಠದಲಿ ಮೆರೆಯುತ್ತಿರೆ,
ಕಾಡಿನಲಿ ಅಲೆದಲೆದು ಕಾಡಹೂವೊಂದನಾಂ
ಹುಡುಕಿ ತಂದಿಹೆ ನಿನ್ನ ದಿವ್ಯ ಪಾದಾರ್ಚನೆಗೆ.
ಕಾಡಹೂವೆಂದಿದನು ಧೀಕರಿಸದಿರುತಾಯೆ.

ನೆರಣಿಕಿ ಚನ್ನಬಸವ,

ಸಹಕಾರ್ಯಪರ್ತಿ.

ಕ. ಗೆ. ಗಂ.

ಸೂಚನೆ:— ೬ ನೆಯ ಪುಟ ಮೂರನೆಯ ಪಂಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ 'ಮಂಗಳಸು
ವನ್ನಂ' ಎಂದು ಓದಬೇಕು. ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಅಚ್ಚಿನ ತಪ್ಪುಗಳಿವೆ. ಈ
ಚಿಕ್ಕ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಒಪ್ಪೋಲೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದನುಚಿತವೆಂದು ಬಿಟ್ಟು
ಬಿಡಲಿ; ಕ್ಷಮಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಕೋರಣಗಲ್ಲು ಮರೆಪ್ಪನವರು,
ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.
ಕನ್ನಡ ಗೆಲೆಯರ ಗುಂಪು, ಬಳ್ಳಾರಿ.

ಮುನ್ನುಡಿ.

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಪ್ರಕಟವಾಗುವ ಕನ್ನಡ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಮುನ್ನುಡಿಯಿಲ್ಲದೆ ಮುನ್ನಡೆಯುವಂಥಿಲ್ಲವೆಂಬಂತಾಗಿದೆ. ಅದುದರಿಂದಲೇ, ಬಳ್ಳಾರಿಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಸೇವೆಯಿಂದ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿಗೆ ಕಳೆಯೇರಿಸಬೇಕೆಂಬ ನಲ್ಮೆಯಿಂದ ಕೆಳಗೊಂಡ ಗೆಳೆಯರ ಗುಂಪಿನವರು ತಾವು ಮಾಡಲನೆಯದಾಗಿ ಪ್ರಕಟಿಸುವ ಈ ಚಿಕ್ಕಪುಸ್ತಕದ ಮುನ್ನಡೆಗೆ ನನ್ನ ಮುನ್ನುಡಿಯು ಬೇಕೆಂದರು. ಅವರ ನಂಬಿಕೆಯು ಹೇಗೆ ಇರಲಿ, ಅವರು ಕೈಗೊಂಡ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಒಲಿದ ನನ್ನ ಮನವು ಈ ಪುಸ್ತಕದ ಮುನ್ನುಡಿಯಿಂದಿರಬಹುದು ಮಾತನ್ನು ಬರೆಯಲು ನನ್ನನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿತು.

ಭರತ ಖಂಡದಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತಕವಿಚಕ್ರವರ್ತಿಯೆನಿಸಿದ ಕಾಳಿದಾಸನಂತೆ ಇಂಗ್ಲಂಡಿನಲ್ಲಿ ಶೇಕ್ಸ್ಪಿಯರನು ಅಂಗ್ಲಕವಿ ಸಾರ್ವಭೌಮನೆನಿಸಿಕೊಂಡನು. ಅಂಗ್ಲೇಯರಿಗೆ ಹಿಂದೂದೇಶದ ಚಕ್ರಾಧಿಪತ್ಯಕ್ಕಿಂತಲೂ ಕವಿವರ್ಯನಾದ ಶೇಕ್ಸ್ಪಿಯರನೇ ಮಿಗಿಲೆಂದು ಅಂಗ್ಲಪಂಡಿತನಾದ ಕಾರ್ಲಾಯಿಲ್ಲನು ಹೇಳಿರುವುದರಿಂದ ಅಂಗ್ಲೇಯರಿಗೆ ಆ ಕವಿವರನಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರೇಮಾಭಿಮಾನವೆಷ್ಟೆಂಬುದು ಒಡೆದು ಕಾಣುವುದು. ನಾಟಕ ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ಅದ್ವಿತೀಯನೆನಿಸಿದ ಆ ಶೇಕ್ಸ್ಪಿಯರನ “ಜೂಲಿಯಸ್ ಸೀಜರ್” ಎಂಬ ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಮೂರನೆಯ ಅಂಕದ ಎರಡನೆಯ ದೃಶ್ಯವು ಆ ನಾಟಕದ ಹೃದಯದಂತಿರುವುದೆಂಬ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ

ಗೆ ಪಾತ್ರವಾಗಿದೆ. ಹೃದಯಂಗಮವಾದ ವಾಗ್ಗುಣಿತಿಯಲ್ಲಿ ರೋಮನರ ದೇಶಾಧಿಪಾನದಿಂದಂಟಾದ ಆವೇಶದ ಪರಿಣಾಮವೇನೆಂಬುದನ್ನು ಕವಿಯು ಅನಾಟಿಕದ ಹೃದಯದಿಂದೊಡ ಮೂಡಿಸಿರುವನು.

ಆ ಹೃದಯ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ಕನ್ನಡದ ಕನ್ನಡಿಯಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿ, ಚಿತ್ರಗಾರನಾದ ಶೇಕ್ಸ್‌ಪಿಯರನ ಯೋಗ್ಯತೆಯ ಪರಿಚಯವನ್ನು ಮಾಡಬಯಸಿದ ಬಹ್ಲಾರಿಯ ಗೆಳೆಯರ ಗುಂಪಿನವರು ಕನ್ನಡಿಗರ ಮನ್ನಣೆಗೆ ಪಾತ್ರರು.

ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ಬರೆದ Blank Verse, ಎಂಬ ಕವಿತೆಗಳಂತೆ ಈಗಿನ ಕನ್ನಡಕವಿಗಳು ' ಸರಳರಗಳಿ ' ಯೆಂಬ ಹೆಸರಿನ ಕವಿತೆಗಳನ್ನು ಬರೆಯುತ್ತಿರುವರು. ಈ ಕವಿತೆಗಳಲ್ಲಿ ಪದ್ಯಶೈಲಿಯ ಗಪ್ಯರೂಪವೇ ಬಹಳವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುವುದು. ಸರಳರಗಳಿಯ ಭಂವಸ್ಸಿನ ವಿಷಯಕವಾದ ಚರ್ಚೆಯೊಂದು ಕನ್ನಡಿಗರಲ್ಲಿದ್ದೇ ಇರುವುದು. ಅದನ್ನು ವಿವರಿಸುವುದು ಈಚೆಕ್ಕಪುಸ್ತಕದ ಮುನ್ನುಡಿಗೆ ಅನುಚಿತ.

ಕನ್ನಡಗೆಳೆಯರ ಗುಂಪಿನವರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಾದ ಶ್ರೀಯುತ ಚನ್ನಬಸವ ಎಂಬವರು ಸರಳರಗಳೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಮೂಲ ನಾಟಕದ ಇಂಗ್ಲೀಷು ಕವಿತೆಗಳನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಿಸಿರುವರು. ಪ್ರಥಮ ಪ್ರಯತ್ನವಾದರೂ ಲೇಖಕರ 'ಲೇಖನಶೈಲಿಯು ಸರಳವಾಗಿ ಅರ್ಥಪುಷ್ಟಿಯನ್ನೊಳಗೊಂಡಿದೆ. ಬರಬರುತ್ತಾ ಈತರುಣಲೇಖ

ಕರ ಲೇಖನಶೈಲಿಯು ಸರ್ವಕನ್ನಡಿಗರ ಮೆಚ್ಚುಗೆಯನ್ನು ಪಡೆ
ಯದಿರಲಾರದು. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಸೇವೆಗೆ
ಇಂತಹ ಉತ್ಸಾಹಿ ಲೇಖಕರು ವಿಜಯನಗರ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ
ಬಹಳ ಜನರು ಮುಂದುವರಿಯಬೇಕೆಂಬುದೇ ನನ್ನ ಹಿರಿಯಾಶ.

ಕನ್ನಡ ಗೆಳೆಯರ ಗುಂಪಿನ ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾಸೇವೆಯ ಪ್ರಥ
ಮ ಪ್ರಯತ್ನದ ಫಲವಾದ ಈ ಪುಟ್ಟಪುಸ್ತಕಕ್ಕೆ ಸರ್ವ ಕನ್ನ
ಡಿಗರಿಂದಲೂ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ದೊರೆಯಲೆಂದು ಹಾರೈಸುವ.

ವೈ. ನಾಗೇಶಶಾಸ್ತ್ರಿ.

ಮೆಚ್ಚೋಲೆ.

ಬಳ್ಳಾರಿಯ “ ಕನ್ನಡ ಗೆಳೆಯರ ಗುಂಪಿನ ” ಉತ್ಸಾಹಿ
ಲೇಖಕರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚನ್ನಬಸವ ಎಂಬವರು ಶೇಕ್ಸ್‌ಪಿಯರ್
ಮಹಾಕವಿಯ “ ಜೂಲಿಯಸ್ ಸೀಜರ್ ” ನಾಟಕದ ಮೂರ
ನೆಯ ಅಂಕದಲ್ಲಿಯ ಎರಡನೆಯ ದೃಶ್ಯವನ್ನು ಮೂಲನಾಟ
ಕದ ಅರ್ಧವೃಷ್ಟಿಯ ಸೊಗಸಿಗೆ ಭಂಗಬರವಂತೆಯೂ, ಸರಿ
ಯಾದ ಶಬ್ದಗಳ ಜೋಡಣೆಯಿಂದಲೂ, ಸರಳವಾಗಿ ಕನ್ನಡ
ದಲ್ಲಿ ಭಾಷಾಂತರಿಸಿರುವರು.

ಲೇಖಕರಿಗೂ, “ ಕನ್ನಡಗೆಳೆಯರ ಗುಂಪಿ ” ನವರಿಗೂ
ನನ್ನ ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕ ಅಭಿನಂದನೆಗಳು.

ವೈ. ಮಹಾಬಲೇಶ್ವರಪ್ಪ,

ಅಧ್ಯಕ್ಷ, ಕರ್ನಾಟಕ ಚೇಂಬರ್ ಆಫ್ ಕಾಮರ್ಸ್.

OPINION.

The writer, Sjt. C. D. Neraniki, of this little piece, '**SAVA SAMSKARA,**' is to be Congratulated on his Vigorous and robust style. He can be added to the list of those modern writers in Kannada, who have proved the powerful reach of the Kannada language in conveying pregnant thoughts to the Kannada public. I wish, however, he will take to original themes in Kannada.

Bellary. }
9-12-39.

T. Raghava.

ಬಿನ್ನಹ.

ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೆ. ವಿ. ಪುಟ್ಟಪ್ಪನವರ “ರಕ್ತಾಕ್ಷಿ” ಮತ್ತು “ಬಿರುಗಾಳಿ” ಈ ಎರಡು ನಾಟಕಗಳನ್ನು ಹಲವುಸಲ ಓದಿದೆ ಫಲಿತಾಂಶವಾಗಿ ನಾನು ಈಚೆಕ್ಕೆ ಹೊತ್ತಗೆಯನ್ನು ಬರೆದು ಕನ್ನಡಿಗರ ಮುಂದಿಡಲು ಶಕ್ತನಾದೆನು. ಇದರಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಸ್ವಂತ ದ್ವೀನೂ ಇಲ್ಲ. ವಸ್ತುವು ಆಂಗ್ಲಕವಿಯಾದ ಶೇಕ್ಸ್‌ಪಿಯರ ನದು; ಶೈಲಿಯು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೆ. ವಿ. ಪುಟ್ಟಪ್ಪನವರದು. ಇವರಿರ್ವರ ಆತ್ಮಗಳೇ ನನ್ನನ್ನು ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಪ್ರೇರೇಪಿಸಿದುವೆಂದು ನನ್ನ ನಂಬಿಕೆ. ಇಲ್ಲವಾದರೆ ನಾನೆತ್ತ ಈ ಕಾರ್ಯ ವೆತ್ತ?

ತಾವೇ ಬಿತ್ತಿದ ಬೀಜದ ಫಲವಾದ ಈ ನನ್ನ ಪುಟ್ಟಪುಸ್ತಕಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ಮುನ್ನುಡಿಯನ್ನಿತ್ತು ನನ್ನ ವಿದ್ಯಾಗುರುಗಳಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ವೈ. ನಾಗೇಶಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು, ಮೈಸೂರು ಆಸ್ಥಾನ ವಿದ್ವಾನ್, ಇವರಿಗೆ ನನ್ನ ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕ ವಂದನೆಗಳು.

ಬಹುಕಾಲದನಂತರ ನನ್ನನ್ನು ಹಿತಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಯೋಜಿಸಲು ಮತ್ತು ನನ್ನ ಗುಣೋತ್ಕರವನ್ನು ವಿಕಾಸಿಸಲು ಸೆರೆದು ನನ್ನನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿ, ಇದನ್ನು ಬರೆಸಿ, ಪ್ರಕಾಶಕ್ಕೆ ತಂದ ನನ್ನ ಹಳೆಯ ಪ್ರಿಯಮಿತ್ರರಾದ ಶ್ರೀಯುತ ಬಿ. ಯಂ. ಮರುಳಶಿದ್ದಯ್ಯನವರಿಗೆ ನಾನು ತುಂಬಾ ಅಭಾರಿಯಾಗಿದ್ದೇನೆ.

ಬಳ್ಳಾರಿ
5-12-39 }

ಚ. ದೊ. ನೆರಣಿಕೆ

ಪ್ರಕಾಶಕರ ನುಡಿ.

ಸಾಹಿತ್ಯವೇ ಜೀವನ. ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೂ ಜೀವನಕ್ಕೂ ನಿಕಟ ಸಂಬಂಧವಿದೆ. ಜನತೆಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯೇ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಗುರಿ. ಜನರ ಜೀವನವನ್ನೇ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಚಿತ್ರಿಸುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಜನತೆಯ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಗಳಾದಂತೆ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಮಾರ್ಪಾಡಾಗುತ್ತದೆ. ಹಿಂದಿನ ಕವಿತೆಗೂ ಇಂದಿನ ಕವಿತೆಗೂ ಇರುವ ಭೇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಂಥಾ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದು ನಮ್ಮ ಆದ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಕನ್ನಡಗಳೆಯರ ಗುಂಪಿನವರಾದ ನಾವು ಇಂಥಾ ಚಿಕ್ಕ ಹೊತ್ತಿಗೆಗಳನ್ನು ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ಪ್ರಕಟಿಸಬೇಕೆಂಬ ಹಿರಿಯಾಸೆಯುಳ್ಳವರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಗುಂಪಿನ ಪೋಷಕರಾಗಿ ಸಹಾಯಮಾಡಿದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ತೋರಣಗಲ್ಲು ಮರೆವುನವರಿಗೂ ಇತರ ಭಾಷಾಭಿಮಾನಿಗಳಿಗೂ ನಾನು ತುಂಬಾ ಆಭಾರಿಯಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಇದರಂತೆ ಕನ್ನಡಿಗರ ಬೆಂಬಲಶಿಕ್ಷಣ ಗಡಿನಾಡ ಪ್ರಾಂತವಾದ ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಮುನ್ನಡೆಯು ಯಶಸ್ವಿ ಯಾಗುವುದೆಂಬುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ.

ಗೀತಾ ಭಾಂಡಾಗಾರ
ಭಾರತ ಕುಟೀರ
ಬಳ್ಳಾರಿ.

ಬಿ. ಯಂ. ಮರುಳಸಿದ್ದಯ್ಯ,
ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ,
ಕ. ಗೆ. ಗುಂ.

ಜಾಲಿಯಸ್ ಶೀಜರನ ಕೊಲೆ.

೨೨೨ ಪುರಾತನಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ಉನ್ನತಶಿಖರವನ್ನೇರ
ಜಗದ್ವಿಖ್ಯಾತವಾದ ರೋಮ್ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವುಕಾಲ ಚಕ್ರದ ಗತಿ
ಯನ್ನನುಸರಿಸಿ ಇಂದು ಹೇಳ ಹೆಸರಿಲ್ಲದಂತಾಗಿದೆ. ಆಗ್ನೇ
ಯಲ್ಲಿನ ಜನರು ಸಂಪೂರ್ಣ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪ್ರೇಮಿಗಳಾ
ಗಿದ್ದರು. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವೇ ಅವರ ಜೀವನದ
ಗುರಿಯಾಗಿದ್ದಿತು. ರಾಜನೆಂಬ ಓರ್ವ ನಿರಂಕುಶಾಧಿಕಾರಿಯ
ಗುಲಾಮರಾಗಿರಕೂಡದೆಂಬುದು ಅವರ ಕುಲಸಂಪ್ರದಾಯವಾಗಿ
ದ್ದಿತು. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವೇ ಜೀವನ (Freedom is life) ವೆಂ
ಬುದು ಅವರ ಜೀವನಗೀತೆಯಾಗಿದ್ದಿತು. ರಾಜ ಎಂಬ ಶಬ್ದ
ವನ್ನೇ ಅವರು ಅಕ್ಷರಶಃ ದ್ವೇಷಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಪ್ರಜಾ
ಸತ್ತಾತ್ಮಕ ರಾಜ್ಯಭಾರವು ಪ್ರಜಾಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಮಂತ್ರಾಲೋ
ಚನಾಸಭೆಯ ಸಲಹೆಯ ಮೇರೆಗೆ ಪ್ರಜಾಮನೋರಂಜಕನೂ
ಯೋಗ್ಯನೂ ಆದ ಓರ್ವ ಸರ್ವಾಧಿಕಾರಿ (Imperator) ಯಿಂದ
ಸುವ್ಯಸ್ಥಿತವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು.

ಸಂಪ್ರದಾಯದಂತೆ ಪ್ರಬಲನೂ ಪ್ರಜಾಹಿತೈಷಿಯೂ
ಆದ ಜಾಲಿಯಸ್ ಶೀಜರ್ ಎಂಬ ಓರ್ವ ಸೈನ್ಯಾಧಿಪತಿಯು
ಸರ್ವಾಧಿಕಾರಿಯ ಪದವಿಗೆ ಬಂದನು. ಜಾಲಿಯಸ್ ಶೀಜ
ರನು ಅಚ್ಚುಕೆಚ್ಚಿದೆಯ ನೀರನು; ದಯಾಮಯನು; ಅಕಾಂಕ್ಷಾ

ರಹಿತನು ಸಾವಿಗಂಜುವವನಲ್ಲ. ಆಪಾಯವನ್ನೇ ಪ್ರತಿಭಟಿಸಬಲ್ಲವನು. ಧೃವ ನಕ್ಷತ್ರದಂತೆ ದೃಢಮನೋಗತಿಯುಳ್ಳವನು ತನ್ನಯೋಗ್ಯ ಪ್ರತಿಭಾ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಹೆಸರಿಗೆ ಸರ್ವಾಧಿಕಾರಿಯ ಪದವಿಯಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಕೃತಿಯಿಂದ ಚಕ್ರಾಧಿಪತಿಗೆ ಕಡಿಮೆಯಲ್ಲದ ಪದವಿಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡನಲ್ಲದೆ ಅಪಹರಿಸಲಿಲ್ಲ. ಅವನು ರೋಮ್ ಚಕ್ರಾಧಿಪತ್ಯದವೇನ (Demi God) ರೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿದ್ದನು.

ಜೂಲಿಯಸ್ ಶೀಜರನು ಸರ್ವಾಧಿಕಾರಿಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಸೈನ್ಯಾಧಿಕಾರಿಯಾಗಿರುವಾಗ ಸರ್ವಿಯರೆಂಬ ಜರ್ಮನ್ ವಂಶದ ಒಂದು ಜನಾಂಗವನ್ನು ಸೋಲಿಸಿ ಪ್ರಖ್ಯಾತನಾದನು. ಮಂತ್ರಾಲೋಚನಾ ಸಭೆಯ ಸಭಾಸದನಾಗಿ ಅನೇಕ ಪ್ರಜರಿಗೆ ಮೊಡ್ಡ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ವಶದಲ್ಲಿದ್ದ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಡುವ ಒಂದು ಶಾಸನವನ್ನು ಮುಂಜೂರುಮಾಡಿಸಿ ಜನರ ಪ್ರೀತಿಗೆ ಪಾತ್ರನಾಗಿದ್ದನು.

ಶೀಜರನ ಸಮಾನನಾಗಿ ಶಾಸನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಬಹುಮತವ ಜೆಂಬಲಪಡೆದಿದ್ದ ಪಾಂಪೆಂಬೆಂಬ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ವೀರನು ಒಂದು ವಿರುದ್ಧ ಪಕ್ಷವನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಿದನು. ಕೊನೆಗೆ ಜೂಲಿಯಸ್ ಶೀಜರನು ಶಾಸನ ಸಭೆಯ ಬದ್ಧ ಶತ್ರುವೆಂದು ಪ್ರಕಟಿಸಿದನು. ಆದರೆ ಶೀಜರನು ತನ್ನ ಸೈನ್ಯದೊಡನೆ ಬಂದಾಗ ಅವನನ್ನು

ಎದುರಿಸುವ ಧೈರ್ಯವು ಪಾಂಪೆಯ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ರಲಿಲ್ಲ. ಪಾಂಪೆಯು ಪಲಾಯನವಾದನು ಶೀಜರನೇ ಸರ್ವಾಧಿಕಾರಿಯಾಗಿ ಪ್ರತಿಪಕ್ಷದ ಎಷ್ಟೋ ಮುಖಂಡರಿಗೆ ದೊಡ್ಡ ಪದವಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟನು ಬಿದ್ದು ಹೋಗಿದ್ದ ಪಾಂಪೆಯ ವಿಗ್ರಹವನ್ನು ಮತ್ತು ನಿಲ್ಲಿಸಿದನು

ಬ್ರಾಟನ್, ಕ್ಯಾಷ್ಯನ್, ಆಂಟೊನಿ ಮುಂತಾದವರು ಶಾಸನ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರು. ಆಂಟೊನಿ, ಬ್ರಾಟನ್‌ರು ಶೀಜರನ ಸ್ಪ್ರೀತಿಯ ಗೆಲೆಯರು. ಕ್ಯಾಷ್ಯಸ್‌ನಿಗೆ ಶೀಜರನ ವೈಭವವನ್ನು ನೋಡಿ ಸಹಿಸಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ತಾನು ಶೀಜರನ ಸಮಾನನೇಕೆ ಅವನಿಗಿಂತ ಒಂದುಪಾಲು ಅಧಿಕನೆಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದನು. ಆದ್ದರಿಂದ ಶೀಜರನು ಅಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಪದವಿಯಲ್ಲಿದ್ದವನಾದ ಅವನಿಗೆ ಸರಿಬೀಳಲಿಲ್ಲ. ಹೇಗಾದರೂ ಮಾಡಿ ಶೀಜರನನ್ನು ಕೊನೆಗಾಣಿಸಬೇಕೆಂಬುದೇ ಅವನ ಇಚ್ಛೆ. ಅದನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಸಮಯವನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದನು.

ಶೀಜರನು ರಾಜನಾಗುವುದು ಹಲವರಿಗೆ ಜೀಕಾಗಿದ್ದಿತು. ಅಂಥವರಲ್ಲಿ ಆಂಟೊನಿಯು ಮೊದಲನೆಯವನು. ಲೂಪರಿಕಲ್ ಎಂಬ ಒಂದು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಾರ್ಷಿಕೋತ್ಸವಕಾಲದಲ್ಲಿ ಶೀಜರನಿಗೆ ಒಂದು ಕಿರೀಟವನ್ನಿತ್ತು ಅದನ್ನು ಧರಿಸಲು ಹೇಳಿದನು ಆದರೆ ಶೀಜರನು ನಿರಾಕರಿಸಿದನು. ಇದನ್ನು ಕಂಡು ಜನರು ಹಿರಿಹಿರಿ ಹಿಗ್ಗಿದರು.

ಅದರಿ ಕ್ಯಾಪ್ಪಸನು ಶೀಜರನಿಗೆ ರಾಜನಾಗುವ ಮಹತ್ವಂಕ್ಷೆ ಯಿರುವುದೆಂಬ ನೆನದಿಂದ ತನ್ನ ದ್ವೇಷಸಾಧನೆಗುದ್ಭುಕ್ತನಾದನು. ಅತ್ತ ಲೂಪರಿಕಲ್ ಉತ್ಸವವು ಜರುಗುತ್ತಿರುವಾಗ ಇತ್ತ ಕ್ಯಾಪ್ಪಸನು ಬ್ರೂಟಿಸನನ್ನು ಕಂಡು ಈರೀತಿ ಹೇಳಿದನು.

"ಬ್ರೂಟಿಸನೆ, ಶೀಜರನ ಹಿಂಸೆಗೆ ಮೇರೆಯಿಲ್ಲದಂತಾಗಿದೆ. ಪ್ರಜೆಗಳು ಅವನ ಅತ್ಯುಚಾರನನ್ನು ಸಹಿಸಲಾರದೆ ನಿನ್ನ ಸಹಾಯವನ್ನು ಕೋರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರನ್ನು ಈಕಷ್ಟಪರಂಪರೆಗಳಿಂದ ಮುಕ್ತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವವರು ನಿನ್ನ ಹೊರತು ಬೇರೆ ಗತಿಯಿಲ್ಲವಂತೆ. ಹೀಗಿರಲು ನೀನು ನಿನ್ನನ್ನೇ ಮರೆತು ಸುಷುಪ್ತವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿರುವಂತೆ ತೋರುತ್ತದೆಯಲ್ಲಾ? ಬ್ರೂಟಿಸನಿಗೆ ತನ್ನ ಯೋಗ್ಯತೆಯ ಅರಿವು ಉಂಟಾಗಿದ್ದರೆ ಒಳಿತಾಗುತ್ತಿತ್ತೆಂದು ಎಷ್ಟೋ ಮಹಾನುಹಾ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಅನ್ನುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ನಾನೇ ಈ ಕಿವಿಗಳಿಂದ ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇದು ಪಟಿಯಲ್ಲ. ಎಚ್ಚರಗೊಳ್ಳು! ಕಣ್ಣೆರೆ! ದಾಸ್ಯ ಶೃಂಖಲೆಯಲ್ಲಿ ನರಕಯಾತನೆಯನ್ನು ನುಭವಿಸುತ್ತಿರುವ ರೋಮನರಗೊಳು ದೇಶಭಕ್ತನಾದ ನಿನಗೆ ಕೇಳಿಸದೇ? ಕಣ್ಣುಗಳಿದ್ದೂ ನೋಡದಿರಬಹುದೇ? ಕಿವಿಗಳಿದ್ದೂ ಕೇಳದಿರುವುದು ನ್ಯಾಯವೇ?

ನಮ್ಮಂತೆ ಶೀಜರನೂ ಓರ್ವಮಾನವನಲ್ಲವೆ? ನಾವು ಅವನಂತೆ ಹುಟ್ಟಿ, ಉಂಡು, ಬೆಳೆದಿದ್ದೇವೆ. ಕತ್ತಿಯಲ್ಲಿಯೂ

ತುಸು ಹೆಚ್ಚಿನ್ನು ವಂತಿದ್ದೇವೆ. ಏಕೆ, ಅವನೊಮ್ಮೆ 'ಟೈಬರ್' ನದಿ
ಯಲ್ಲಿ ಈಜುವಾಗ ಎದೆಗುಂದಿ ಕಿರುಚಲು ನಾನು ಕಾಪಾಡಿದ್ದೇ
ನೆ. ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಜ್ವರಗ್ರಸ್ಥನಾದಾಗ ಅವನು ಒಂದು ಹೆಂಗರ
ನಂತೆ ಚೀರಿದ್ದನ್ನು ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಶೀಜರ್, ಬ್ರಾಟಿಸ್ ಇವೆರಡು ಹೆಸರುಗಳೆಲ್ಲರೂ ಭೇದ
ವಾದರೂ ಏನು? ಎರಡನ್ನೂ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಬರೆ, ಸಮಬಹುವು
ತಾಗಿ ನೋಡಿದರೆ, ಎರಡೂವೊಂದೆ. ಶೀಜಸರನು ಅನುರನಾಗಿ
ಮರೆವುದೇಕೆ? ಕಾರಣವೇನು? ನಮ್ಮ ಗ್ರಹಚಾರವಲ್ಲ; ನಮ್ಮ
ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯ, ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯ. ಟಾರ್ಜಿನೆಂಬ ರಾಜನನ್ನು ಅಡವಿಗಟ್ಟಿ
ಅವನಿಗೆ ಸಹಾನುಭೂತಿ ತೋರಿದ ತನ್ನ ಕುನರರನ್ನು ಕೊಂದಿ
ಕ್ಕಿದ ಆ ಬ್ರಾಟಿಸನ ಪೂತ ವಂಶಜನಲ್ಲವೇ ನೀನು? ಅಕಟಕಟ!
ಸರ್ವನಾಶವಾಯ್ತು. ರೋಮ್ ರಾಜ್ಯವು ಒರ್ವ ಮಾನವಮಾತ್ರ
ವ್ಯಕ್ತಿಯ ವಾಸ್ಯತ್ವದಲ್ಲಿ ನರಳಬೇಕಾಯ್ತು. ಅವನು ನುಡಿದು
ದೇ ದೇವವಾಕ್ಯ. ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಅವನ ಪಾದಫಾಳಿಗೆ ಸಮಾನರು
ವ್ಯಕ್ತಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ, ಭಾಷಣ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ, ರಾಜಕೀಯ
ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವೆಂದು ಯುಗ ಯುಗಾಂತರಗಳಿಂದ ಹೆಮ್ಮೆ
ಪಡುತ್ತಿದ್ದ ರೋಮ್ ಜನಾಂಗವು ಇಂದು ಒಬ್ಬವ್ಯಕ್ತಿಯ
ಕೈಗೊಂಬೆಯಾಗಿದೆ.

ಹಾಯ್! ಹಾಯ್! ಗೆಳೆಯಾ, ಅಗೋ ನೋಡು ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವ

ಜರು ಅಂತರಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಸಿಂತು ನಮ್ಮ ಹೇಡಿತನಕ್ಕೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಹೀಯಾಳಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ನಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ನಗು ಕರ್ಕಶವಾದ ಬಾಣಪರಂಪರೆಯಂತೆ ನನ್ನ ಹೃದಯವನ್ನು ಭೇದಿಸಿ ಸಹಿಸಲಾಗದ ಯಾತನೆ ಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡುತ್ತಿವೆ. ಏನು ನಿನಗೆ ಕಾಣಿಸವೇ? ಗೆಳೆಯಾ, ಕಣ್ಣೆರೆ ಬಿರಿದ್ರೆಯಗಳಿಗೆಗೋಚರವಾದ ಭಾವನಾ ಪ್ರಪಂಚದ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ಕಾಣಬಲ್ಲ ಜ್ಞಾನಚಕ್ಷುವೆಂಬ ಮೂರನೆಯ ಚಕ್ಷುವನ್ನು ತೆರೆ. ಅಂದರೆ ಎಲ್ಲವೂ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುವುದು.

ಗೆಳೆಯಾ ಕ್ಷಮಿಸು. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಿತದ್ವಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಿದೆನು. ವಿಚಾರಮಾಡಿ ನೋಡು. ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ನಿನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಲನುವಾಗು. ಕರೆಬಂದಿದೆ. ಹಿಂಜರಿಯ ಬೇಡ. ರೋಮಿನ ಕೀರ್ತಿಯು ಅಳಿಯ ಬೇಕಾದರೂ ನಿನ್ನಿಂದ ಉಳಿಯಬೇಕಾದರೂ ನಿನ್ನಿಂದ. ಅವೆರಡರ ತೀರ್ಮಾನದ ಕಾಲವು ಸಮಾಪಿಸಿದೆ."

ಇದನ್ನು ಕೇಳಿ ಬ್ರೂಟಸನು ವಿಚಾರಮುಚ್ಚನಾದನು. ಇನ್ನೆಷ್ಟೋ ಇತರ ದೃಷ್ಟಾಂತಗಳಿಂದ ಶೀಜರನು ಮಹತ್ವಾಂಕ್ಷಿಯಿರುವನೆಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿದನು. ಕಡೆಗೆ ಶೀಜರನ ಕೊಲೆಮಾಡುವ ಸಿತಾರಿಯು ನಡೆಯಿತು. ಆದರಲ್ಲಿ ಅಂಟೊನಿಯ ಹೊರತು ಉಳಿದ ಎಲ್ಲಾ ಶಾಸನ ಸಭೆಯ ಸಭಾಸದರು ಭಾಗವಹಿಸಿದರು. ಎಲ್ಲರೂ ನೇರಿ ಶಾಸನಸಭಾಭವನದಲ್ಲಿ ಶೀಜರನ ಕೊಲೆಮಾಡಿದರು.

ಶವ ಸಂಸ್ಕಾರ

(ಜೂಲಿಯಸ್ ತೀಜರ್)

ಅಂಕ ನೂರು

ದೃಶ್ಯ ೨

ರೋಮ್ ನಗರ—ಪೇಟೆ.

(ಬ್ರೂಟಸ್‌ನು, ಕ್ಯಾಷ್ಯಸ್‌ನು ಮುಂತೆ ಪುರಜನರುಂ ಬರುವರು)

ನಾಗರಿಕರು:- ತೃಪ್ತರಾಗುವೆವಾವು; ತೃಪ್ತರಾಗೋಣ.

ಪ್ರಾಪ್ತ:-

ಅಪ್ಪೊಡೆನ್ನಂ

ಹಿಂಬಾಲಿಸಿರಿ, ಮೇಣ್ ಕೆವಿಗೊಡಿರೆನಗೆ, ಸಖರ.

ಕ್ಯಾಷ್ಯಸ್‌ನೇ, ನೀನಿಂತರ ರಾಜವೀಧಿಗೆ ನಡೆ.

ಸಂದಣಿಯ ವಿಂಗಡಿಸು.

ಎನಗೆ ಕೆವಿಗೊಡಲಿಚ್ಚಿಪರು, ನಿಲ್ಲಲವರಿಲ್ಲಯೇ.
 ಕ್ಯಾಪ್ಪಸನ ನನುಸರವರು, ನಡೆಯಿರವನೊಡನೆ,
 ತೀಜರನ ಮರಣದಾಬಹಿರಂಗ ಕಾರಣಗಳ
 ತಿಳಿಸುವೆನು.

ಒಂದನೆ: ಬ್ರೂಟಸನು ಹೇಳುವುದ ಕೇಳುವೆನು.

ಎರಡನೆ: ಕ್ಯಾಪ್ಪಸಗೆ ಕೆವಿಗೊಡುವೆನಾಂ: ಮೇಣವರ
 ಹೇತುಗಳ ಹೋಲಿಸುವ,
 ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗವನು ಕೇಳಿ ತಿಳಿದಮೇಲೆ.
 |ಹಲವು ಪುರಜನರೊಡನೆ ಕ್ಯಾಪ್ಪಸನು ಪೋಗುವನು.
 ಬ್ರೂಟಸನು ಭಾಷಣದ ಗದ್ದುಗೆಗೆ ಸಜೆಯುವನು)

ಮೂರನೆ:- ಮಾನ್ಯನಹ ಬ್ರೂಟಸನು ಗದ್ದುಗೆಯ ನೇರಿದನು.

ಸುಮ್ಮನಿರಿ !

ಬ್ರೂ: ತೆಪ್ಪನಿರಿ ಮುಗಿಯುವನ್ನಂ.

ರೋಮನರೆ, ನಾಡವರೆ, ನೇಹಿಗರೆ! ನನ್ನ ಸಲುವಾಗಿ
 ಲಾಲಿಸಿರಿ; ಸುಮ್ಮನಿರಿ ಕೇಳಲನುವಪ್ಪಂತೆ: ಎನ್ನ
 ಘನತೆಗೋಸ್ಕರಮೆನ್ನಂ ನೆಚ್ಚಿರೈ; ನೆಚ್ಚಲನುವಪ್ಪೊ
 ಲೆನ್ನ ಘನತೆಗೆ ಮನ್ನಣೆಕೊಡಿರಿ: ಬುದ್ಧಿಪೂರ್ವಕ
 ಮೆನ್ನಂ ಪರಿಕಿಸಿರಿ: ಪಕ್ಕಿಸಲು ಬರುವಂತೆ, ನಿಮ್ಮ

ಅರಿವನ್ನೆಳ್ಳರಿಸಿರಿ. ಶೀಜರನ ನೇಹಿಗರೊಳಾವನಾದೊ
 ಡೊಂವನುಳ್ಳೊಡೀ ಕೂಟದೊಳು, ಅವನಿಗಾಂ ಪೇ
 ಳುವೆನು, ಶೀಜರನ ಮೇಲವನಿಗಿದ್ದ ನಲ್ಮೆಯಿಂದಂ
 ಬ್ರೂಟಸನದೇಂ ಕಡಿಮೆಯಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದು. ಅಪ್ಪೊಡಾ
 ಬ್ರೂಟಸನೆ ಶೀಜರನಿಗೆದುರಾಂತುದೇತಕೆಂದಾಸವನು
 ಕೇಳಿದೊಡೆ, ನನ್ನ ಉತ್ತರಮುಂತೆ:-ಶೀಜರನನು ನಾನು
 ಪ್ರೀತಿಸಲಿಲ್ಲವೆಂದಲ್ಲ, ರೂಮನೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪ್ರೀ
 ತಿಸಿದುದರಿಂದ. ನಾವೆಲ್ಲ ದಾಸತ್ವದಲಿ ಸತ್ತು ಶೀಜರ
 ನು ಬದುಕಿರಲಾಸಿಸಿರಾ ಶೀಜರನೆ ಮಡಿದು ನಾವೆ
 ಲ್ಲ ಸ್ವತಂತ್ರರಾಗಿರಲೆಳಸುವಿರಾ? ಶೀಜರನೆನ್ನ ಪ್ರೀತಿ
 ಸಿದುದರಿಂದ, ಅವನಿಗಾಗಳುವೆನಾಂ; ಭಾಗ್ಯಶಾಲಿ
 ಯಾಗಿದ್ದಂ, ಹದುಷವೆನದಕಾಗಿ; ಕೆಟ್ಟದೆಯ ನಿದ್ದ
 ನವಂ, ಮನ್ನಿವೆನದಕಾಗಿ; ಆದೊಡೆ, ಮಹತ್ವಾ
 ಕಾಂಕ್ಷೆಯಿದ್ದುದರಿಂ, ಕೊಲೆ ಗೈವೆನವನ. ಅವನನಲ್ಮೆ
 ಗೆ ಕಂಬನಿಗುಂಟು; ಸೊಬಗಿಗೆ ಸಂತಸಮಿರ್ಕು; ಫೈ
 ಯರ್ಕೆ ಮನ್ನಣೆಯಿರ್ಕು; ಮೇಣವನ ಮಹತ್ಕಾಂಕ್ಷೆಗೆ
 ಮಿಶ್ತಿರ್ಕು; ದಾಸನಾಗಿರಲೆಳಸುವ ನೀಚನಾವನಹನಿ
 ಲ್ಲೆ; ಉಳ್ಳೊಡೆ, ಉಸುರಲಿ; ಅವನಿಗಾಂ ಅಪರಾಧಿ
 ಯಾಗುವೆನು. ರೋಮನನಾಗಿರಲಿಚ್ಚಿಸದ ಮರುಟ

ನಾರುಂಟು? ಉಳ್ಳೊಡೆ ನುಡಿಯಲಿ; ಅವನಿಗಾಂ ತಪ್ಪೆ
ಸಗಿಹೆನು. ತನ್ನ ನಾಡನು ಪ್ರೇಮಿಸವ ನೀಚನಾವನಿ
ಹನು? ಇದ್ದೊಡೆ, ನುಡಿಯಲಿ; ಅವನಿಗಾಂ ಅಪರಾ
ಧಿಯಾಗಿಹೆನು. ಉತ್ತರಕ್ಕಾಗಿ ನಾಂ ಆಗುವೆನು.

ಎಲ್ಲರು:- ಇಲ್ಲಿಲ್ಲ, ಬ್ರೂಟಿಸನೆ, ಓರ್ವನುಂ ಇಲ್ಲ.

ಬ್ರೂ:- ಆದೊಡಾನಾರಿಗುಂ ಅಪರಾಧವೆಸಗಿಲ್ಲ. ನೀವೆನಗೆ
ಗೈವುದನೆ ಗೈದಿಹೆನು ಶೀಜರನಿಗಾಂ. ಅವನ ಸಾವಿನ
ಸಮಸ್ಯೆಯು ಕೋಟಿಯಲಿ ದಾಖಲಾಗಿಹುದು; ಯೋ
ಗ್ಯಘನತೆಯನು ಕೀಳ್ಕೈಯದೆ ಮರಣದೊಡನೆಗೆ ಕಾರ
ಣಮಪ್ಪ ತಪ್ಪುಗಳ ಹೆಚ್ಚಿಸದೆ.

(ಶೀಜರನ ಶವದೊಡನೆ ಆಂಟೊನಿಯುನಿಂತರು
ಮಾಗಮಿಸರು.)

ಆಂಟೊನಿಯು ಶೀಜರನ ಶವದೊಡನೆ ಬರುತಿಹನು;
ಅವನ ಮರಣದೊಳವನು ಕೈಹಾಕದಿದ್ದರುಂ, ಶೀಜ
ರನ ಮರಣದಿಂದಂಟಾದ ಲಾಭದಲಿ, ಪ್ರಜಾಪ್ರಭು
ತ್ವದಲಿ, ತಾಣವುಂಟೆವನಿಗುಂ; ನಿಮ್ಮೊಳದಾವನಿಗಿರದಿ
ಹುದು? ರೋಮಿನ ಹಿತಕ್ಕಾಗಿ ನಾನೆನ್ನ ಉತ್ಕೃಷ್ಟ
ಗಳೆಯನನು ಕೊಂದಂತೆ, ಎನಗುಮಿದೇ ಕಠಾರಿಯುಂ
ಟು, ಎನ್ನನಾಡಿಗನ್ನ ಸಾವಿನಿಚ್ಚೆಯುಂಟಾದಂಟು.

- ಎಲ್ಲರೂ:- ಬದುಕಿರೈ, ಬ್ರೂಟಿಸನೆ! ಬಾಳು! ಬಾಳು!
- ಒಂದನೆ:- ಜಯೋತ್ಸವದೊಳವನ ಮನೆಗೆ ಕರೆದೊಯ್ಯ.
- ಎರಡನೆ:- ಪೂರ್ವಜರೊಡನವನ ಎಗ್ರಹವ ನಿಲ್ಲಿಸಿರಿ.
- ಮೂರನೆ:- ಶೀಜರನೊಲಿರಲವನು.
- ನಾಲ್ಕನೆ:- ಶೀಜರನ ಪದವಿಗಳು.
ಬ್ರೂಟಿಸನಿಗಿರವೇಳ್ಳು.
- ಒಂದನೆ:- ಜಯಕಾರದಬ್ಬರದಿ ಮನೆಗೆ ಕರೆದೊಯ್ಯವ.
- ಬ್ರೂ:- ನನ್ನ ನಾಡವರೆ,—
- ಎರಡನೆ:- ತೆವ್ವನಿರಿ! ಸುಮ್ಮನಿರಿ! ಬ್ರೂಟಿಸನು
ನುಡಿಯವನು.
- ಒಂದನೆ:- ಓ! ಸುಮ್ಮನಿರಿ.
- ಬ್ರೂ:- ಮಾನ್ಯನಾಡವರೆ, ತೆರಳುವೆನು ನಾನಿನ್ನು.
ಮೇಣ್ ಎನ್ನ ಗೋಸುಗಮಿಲ್ಲಿ ಅಂಟೊನಿಯೊ
ಡನೆ ನಿಲ್ಲಿರಿ:
ಶೀಜರನ ರವವ ಮನ್ನಿಸಿರಿ. ಶೀಜರನ
ಘನತೆಯನು ಕುರಿತು ನಮ್ಮಗಳನುಜ್ಞೆಯಿಂ
ಅಂಟೊನಿಯು ಮಾಡಲಿಹ ಭಾಷಣವ
ಮನ್ನಿಸಿರಿ.

ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುವೆ ನಾನು, ಎನ್ನನು? ದೋಷವುಂ ಕದಲದಿರಲಿ ಅಂಟೊಸಿಯು ಭಾಷಣವ ಮುಗಿವನ್ನಂ. [ಹೋಗುವನು]

ಒಂದನೇ: ಓ! ತಡೆಯಿರಿ, ಅಂಟೊಸಿಗೆ ಕಿವಿಗೊಡುವ.

ಮೂರನೇ: ಭಾಷಣದ ಗದ್ದುಗೆಗೆ ನಡೆಯಲಿ, ಕೇಳೋಣ ಮಾನ್ಯನಹ ಅಂಟೊಸಿ ಮೇಲೇರು.

ಅಂಟೊಸಿ: ಬ್ರಾಟಿಸನದೇಸೆಯಿಂದ ಮಹದಾಪಕಾರ ವಾಯ್ತೆನಗೆ.

[ಗದ್ದುಗೆಗೆ ಸಜೆಯುವನು.]

ನಾಲ್ಕನೇ: ಬ್ರಾಟಿಸನ ಕುರಿತವನು ಏನಹೇಳುವನು?

ಮೂರನೇ: ಬ್ರಾಟಿಸನ ಕಡೆಯಿಂದ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರಿಗುಮವನು ಋಣಬದ್ಧನಿಹೆನೆಂದು ಹೇಳುವನು.

ನಾಲ್ಕನೇ: ಈ ಸ್ಥಳದಿ ಬ್ರಾಟಿಸನ ಕುರಿತವನು ಕೇಡನೇ ನುಡಿಯದಿರಲೊಳಿತಕ್ಕು.

ಒಂದನೇ: ಕ್ರರನಿದ್ದನೀ ತೀಚರನು.

ಮೂರನೇ: ದಿಟವದು:

ಅವನಿಂದ ದೂರಾದುದೊಳಿತಾಯ್ತು.

ಒಂದನೇ: ಅಂಟೊಸಿಯು ಹೇಳ್ವುದನು ಕೇಳೋಣ.

ಅಂಚು:-

ಕುಲೀನ ರೊಮನರೆ,—

ಎಲ್ಲರೂ:

ಓ!ಗಮ್ಮನಿರಿ; ಹೇಳುವುದ ಕೇಳೋಣ.

ಅಂಚು:-

ಗೇಳಿಯರೇ, ರೋಮನರೆ, ದೇಶೀಯರೇ, ಕೇಳಿ:

ಶೀಜರನ ಹೊಳೆಡಲು ಬಂದಿಹೆನು, ಹೊಗಳುವುದಕ್ಕಲ್ಲ
ನರರಿಸಗುವಾಕೆಡುಗು ಅವರೊಡನೆಸಾಯದದು;

ಒಳಿತ ಹೊಳುವರವರ ಮೂಳೆಗಳೊಂದಿಗೆ;

ಶೀಜರನದಂತೆಯೇ. ಘನವಂತಬ್ರೂಟಸನು

ಶೀಜರನಿಗಧಿಕಾರದಾಕಾಂಕ್ಷೆಯಿತ್ತೆಂದು ಹೇಳಿಹನು:

ಇರುತ್ತಿರಲಂತದುಂ, ಮೊಡ್ಡನೆರವೆ ತಾನೆ.

ಅದಕಾಗಿ ಶೀಜರನು ಬೆಳೆದಿಹನು ಬಿತ್ತಿದ್ದ.

ಇಲ್ಲಿನಾಂ ಬ್ರೂಟಸನ ಮೇಣಿತರರನುಜ್ಞೆಯಲಿ, -

ಬ್ರೂಟಸನು ಘನವಂತ, ಅವರೆಲ್ಲರಂತೆಯೇ,

ಘನವಂತರೆಲ್ಲರುಂ,

ಬಂದಿಹೆನು ಶೀಜರನ ಉತ್ತರ ಕ್ರಿಯೆಯಲಿ ನುಡಿಯೆ.

ಎನ್ನಸಖನಿದ್ದನವ, ಎಶ್ವಾಸಿ ಮೇಣಾನ್ಯಾಯ

ಪರನನಗೆ;

ಅದೊಡೆಯು ಅಧಿಕಾರವಾಶೆಯಿತ್ತವಗೆಂದು

ಹೇಳುವನು ಬ್ರೂಟಸನು; ಸನ್ಮಾನಿಯಿಹನವನು,

ಸರಿಯಾಳುಗಳ ತರುತಲವರಿತ್ತ ಹಣದಿಂದ

ನಮ್ಮನಾಡಿನ ಭಂಡಾರ ತುಂಬಿಸಿಹನು;

ಶೀಜರನೊಳಗೆಯ್ತೆ ಯಾಕಾಂಕ್ಷೆ ಯಿಂದಾಯ್ತೆ?
 ಬಡಜನರು ಗೋಳಿಡಲು, ಶೀಜರನು ಅತ್ತಿಹನು:
 ಅಧಿಕಾರದಾಕಾಂಕ್ಷೆಯತಿಕರಿಣ ವಿರಬೇಕು.
 ಆದೊಡೆಯು ಶೀಜರನು ಆಕಾಂಕ್ಷೆಯುತನೆಂದು
 ಬ್ರೂಟಸನು ಹೇಳುವನು; ಸನ್ಮಾನಿತಾನಿಹನು.
 ಲೂಪರಿಕಲುತ್ಸವದಿ ‡ ನೀವೆಲ್ಲ ನೋಡಿದಿರಿ,
 ಮಕುಟವನು ಮೂರುಸೂಳಿತ್ತೆ ನಾನವಗೆ.
 ಧೀಕರಿಸಿ ಬಿಟ್ಟನದ ಮೂರುಸಲವ್ವಾ:

ಆಕಾಂಕ್ಷೆಯೇಯಿದು?

ಆದೊಡೆಯು ಆಕಾಂಕ್ಷೆಯವನೆಂದು ಬ್ರೂಟಸನು
 ಹೇಳುವನು;

ಮೇಣ್. ನಿಜದಿ, ಮಾನ್ಯಸಿಹನವನು.

ಬ್ರೂಟಸನು ಹೇಳಿದುದ ಅಲ್ಲಗಳೆಯಲಾನಿಲ್ಲ.

ಎನಗೆ ತಿಳಿದಂತುಟನು ಹೇಳಲಿರುವೆನಿಲ್ಲ.

ಒಮ್ಮೆ ನೀವೆಲ್ಲರವನ ನೆಚ್ಚಿದಿರಿ, ಕಾರಣವದಕಿತ್ತು.

ಅವಕಾರಣಕಾಗಿ ರೋದಿಸದಿಹುದೀಗ?

ನ್ಯಾಯವೇ! ಕ್ರೂರ ಮೃಗಗಳ ಪಾಲಾದೆ ನೀನು:

ಮಾನವರು ಜ್ಞಾನ ಶೂನ್ಯರಾಗಿಹರು.

ಎನ್ನಹೃದಯವಲ್ಲಿ ಶವದ ಕರಡಿಗೆಯಲಿ

‡ ರೋಮಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಉತ್ಸವ.

ಶೀಘ್ರರಸ ಬಳಿಯಿಹುದು,
ಮತ್ತೆ ಮದು ಮರಳುವನ್ನಮಾಂ ತಡೆಯು.

ವೇಳ್ತುಂ.

ಬಂದನೆ: ಅವನ ಹೇಳಿಕೆಯಲಮಿತ ನ್ಯಾಯವಿದೆಯೆಂದನಗೆ
ತೋರುವುದು.

ನರಡನೆ: ಶೀಘ್ರರನಿಗವಾರ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡ್ತಿರ್ದು,
ಸರಿಯಾಗಿ ವಲಕಿಸಲು ತಿಳಿಯುವುದು.

ಮೂರನೆ:- ಅಂತಾಯ್ತೆ, ಸಖರ?

ಅವನ ತಾಣದೊಳನಿಷ್ಟ ಬರುವುದೆಂಬ

ಭಯವೆನಗೆ.

ನಾಲ್ಕನೆ: ಕೇಳಿದಿರಾ? ಮಕುಟವನು ಸ್ವೀಕರಿಸಲಿಲ್ಲವನು:

ಅದರಿಂದ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಯಿಲ್ಲೆಂಬುದಿದು ನಿಜವು.

ಬಂದನೆ: ಅಂತದಂ ನಿಜವಿರಲು, ಪ್ರತಿಫಲವನಾರಾದೋ-

ಡನುಭವಿಸಲೇ ಬೇಕು.

ನರಡನೆ: ಬಡಪ್ರಾಣಿ! ಅತ್ತತ್ತು ಬೆಂಕಿಯೊಲು, ರಕ್ತದೊಲು,

ಕೆಂಪಗಿಹವನನ ಕಣ್ಣು.

ಮೂರನೆ: ಅಂಜೊನಿಗೆ ಸಮನಾದ ಮಾನ್ಯಮಾನವನಿಲ್ಲ

ರೋಮಿನೊಳು.

ನಾಲ್ಕನೆ: ಈಗ ಗಮನಿಸಿರಿ, ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಹೇಳಲುದ್ಯುಕ್ತ-

ನಾಗುವನು.

అంబో:- మేణా నిన్న శిజరన వాక్యప్రసాదే బగవ-
 నేదురిప బహుదిత్తు; ఈగ కేడిదిహనిల్లి,
 మత్తవన గౌరవిప నిజనిల్లొంబనం.
 బంధుగళి, నానిమ్మ హృదయాంతరంగగళ
 బుగ్రతగే మేణా దంగేగిబ్బిసువుద్దరే,
 బ్రూటసగి, క్షాప్యసగి నేరగ్గీదంతక్కు.
 నివేల్లరరిదంతే జపవంతరవరిహరు,
 తప్పేసగేనవరిగాం, అంతప్ప మాన్యరిగే
 తప్పేసగువుదకింత మడిదవగే,
 నాం ననగే, మేణా నిమగే నేరగ్గీసే.
 ఆమోడిల్లిదే నోడి, జమపత్రప్రసాదు,
 శిజరన ముద్రేయిం.
 ఇదనవన కరడిగేయలి కండ్ల, మరణహాసన-
 మిదు

సామాన్య జనరొందే కేళలిపత్రవను.
 డా! క్షమిసిరా! నానిదనోదలాసే.
 మృతనాద శిజరన గాయగళ జుంబిసదే
 బిడరవరు,

కరవస్త్రగళనవన పరిశుద్ధ రక్తదలి

ನನೆಸುವರು.

ಆಹುದಹುದು! ಜ್ಞಾನಪ್ರಕಾಶಕವನ ಕೇಶವನು
ಬೇಡುವರು.

ವಂಶಪಾರಂಪರ್ಯ ಹಕ್ಕುಪಡೆಯುತ್ತಲದನು
ಸಂತಾನದಾಸ್ತಿಯೊಲು ಶಾಸನದಿ ಶಾಸಿತರು.

ಸಾಕ್ಷಿ:- ಶಾಸನವ ಕೇಳುವೆವು: ಓದದನು, ಅಂಟೊನಿ.

ಎಲ್ಲರೂ:- ಶಾಸನಂ, ಶಾಸನಂ! ಶೀಘ್ರರನ ಶಾಸನವ
ಕೇಳುವೆವು.

ಅಂಟೊ:- ಶಾಂತರಾಗಿರಿ, ಸಖರೆ: ಓದಬಾರದದನು.

ಶೀಘ್ರರನು ತಾನಿಮ್ಮ ಪ್ರೀತಿಸಿದ ಪರಿಯ
ತಿಳಿಯುವುದು ಹಿತವಲ್ಲ.

ಕಾಷ್ಟವಲ್ಲವು ನೀವು, ಲಲಿತಗಳಲ್ಲವು ನೀವು,
ಮಾನವರು:

ಮಾನವರಾಗಿಯುಂ, ಶೀಘ್ರರನ ಶಾಸನವ
ಕೇಳುವುದೆ?

ರೇಗಿಪುದು ನಿಮ್ಮನದು, ಹುಚ್ಚರಾಗಿಪುದದು.

ನೀವವನ ವಾರಸ್ತರೆಂಬುದನು ಅರಿಯದಿಹು-
ದೊಳ್ಳೆಯದು.

ತಿಳವುದಾದರೆ, ಅಕಟ! ಅದರಿಂದಲೇನಹುದೊ!

ಸಾಲ್ವಣಿ:- ಓದು ಶಾಸನವ! ಕೇಳುವೆವು ನಾನಾದನು,
ಆಂಟೋಸಿ.

ಓದಲಿಂಬೀಕದನು, ಶೀಜರನ ಶಾಸನವ
ಆಂಟೋ:- ಶಾಂತರಾಗುವಿರಾ? ಒಂದು ಕ್ಷಣ ತಾಳುವಿರಾ?
ಅದರ ವಿಷಯವ ನಮಗೆ ತಿಳಿಸಿ ನಾಂ
ಹೆಚ್ಚಿನವ್ಯಾಸಕೆ ದುಡುಕಿಹೆನು,
ಲರ ಜೂರಿಗಳು ಶೀಜರನ ಇಕ್ಕಿದವೋ,
ಅವರಿಗಾಂ ಕೇಡುಗೈವೆನೆಂಬ ಭಯವುಂಟು.

ಸಾಲ್ವಣಿ:- ಕೊಲೆಗಡಕರವರು; ಘನವಂತರಂತೆ!

ಎಲ್ಲರೂ:- ಮೃತಿಪತ್ರ, ಮರಣಶಾಸನ!

ಎರಡನೇ:- ಖಳರವರು, ಕೊಲೆಗಡಕರು. ಮೃತಿಪತ್ರಂ !

ಮರಣಶಾಸನವನೋದು!

ಆಂಟೋ:- ಮೃತಿಪತ್ರವನೋದೆಂದು ಒತ್ತಾಯ.

ಪಡಿಸುವಿರಾ?

ಶೀಜರನ ಸುತ್ತಲಿಂ ಪೂಹವನು ನೇಮಿಸಿರಿ.

ಮೃತಿಪತ್ರವನು ಬರೆದವನ ತೋರುವೆಂ.

ಇಳಿಯಲೇ? ಮೇಣನಗೆ ಅಪ್ಪಣೆಯ

ಕೊಡುವಿರಾ?

ಎಲ್ಲರೂ:- ಬಾ ಕೆಳಗೆ.

ಎರಡನೇ:- ಇಳಿ ಬೇಗ.

ದೂರನೆ:- ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನಿತ್ತಿ ಹೆವು.

ಸಾಲ್ಕನೆ: ವರ್ತುಲಂ; ಸುತ್ತಲುಂ ನಿಲ್ಲರಿ.

ಹಿಂದನೆ:- ಶವದಕರಡಿಗೊತ್ತಣಂ ದೂರವಲಿ ನಿಲ್ಲರೈ.

ಎರಡನೆ: ಅಂಟೊನಿಗೆ ಸ್ವಳವಿರಲಿ, ಮಾನ್ಯ ಅಂಟೊನಿಗೆ.

ಅಂಟೊ:- ಇಂತು ಮೇಲ್ವೀಳದಿರಿ; ದೂರವಲಿ ನಿಲ್ಲರಿ.

ನಿಲ್ಲರೂ: ಹಿಂದಕೆ ನಿಲ್ಲರಿ! ಸ್ವಳಂ! ಹಿಂದಕೆ ಸರಿಯು!!

ಅಂಟೊ:- ಕಂಬನಿಗಳೆರೆ ನಿಮಗೆ, ಸಿಪ್ಪರಾಗುವನು
ಮರಿಸಲಿಗ.

ಈಯುತ್ತರಿಯೊಡ ನಿಜಪರಿಚಯವು

ನಿಮಗುಂಟು.

ಇದನವನು ಮೊದಲಸಲ ಧರಿಸಿಸರಿವೆನಗುಂಟು:

ಅವನ ಡೇರಿಯಲೊಂದು ಜೀವಗೆಯು

ಸಂಜೆಯಲಿ;

ಕಳಗದಿ ನೆರ್ವಣೆಯರನು ಗೆಲ್ಲನುಂದಿನದಿ.

ಪರಿಕಿಸಿರಿ, ಈಸ್ವಳದಿ ಕೃಷ್ಣಸನ ಚೂರತಾ

ನಟ್ಟಿತು.

ಎಟ್ಟಿಸಿರಿ, ಕೃಷ್ಣನು ಮತ್ಸರಮೊಳೆಂತು

ಹರಗಡಿದ.

೧೪

ಇದರೊಳಗೆ ಇರಿದನ್ನೆ ಪ್ರಿಯಮುತ್ರ
ಬ್ರೂಟಿಸನು.

ಮೇಣವನು ತನ್ನ ಹಾಳು ಬಾಳಸಿಂಹ ಕೀಳುತಿರೆ,
ಗುರುತಿಸಿರಿ, ಶೀಘ್ರವನ ರಕ್ತವೆಂತಾಕರವಾಲವನು
ಹಿಂಬಾಲಿಸಿತು

ಹೊರಬಂದು, ಬ್ರೂಟಿಸನು ನಿರ್ವಯದೊ-

ಳಿಕ್ಕಿದುದು ದಿಟವೊ ಸೆಟೆಯೋ ತಿಳಿಯೆ.

ನೀವೆಲ್ಲರಿದಂತೆ, ಬ್ರೂಟಿಸನು ಶೀಘ್ರವನ
ಆತ್ಮವೇ ಆಗಿವೆ.

ಪರಕಿಸಿರಿ, ಬಾಳವರೆ, ಶೀಘ್ರವನದಂತವನ
ಪ್ರೀತಿಸಿದ!

ನಿಲ್ಲನೆಟ್ಟುಗಳಿಂದ ಕ್ಷುರತಮಮಿದುವೆ:

ಏತಕೆನಲವನಿಕ್ಕಿದುದು ಶೀಘ್ರವನ ಕಂಡೊಡನೆ,

ಪರ್ವಾಪಘಾತಮದು ದ್ರೋಹಿಗಳ ತೊಳೆಂದ

ಅಧಿಕ ರಕ್ತಿಯೊಳ್ಳಿಸೆ ಜೈನಿತವನ.

ಆಗವನ ಹೃದಯವದು ನುಚ್ಚು ನೂರಾಯ್ತು.

ಮೇಣ ತನ್ನ ವದನವನು ಉತ್ತರಿಯದಿ ಮುಚ್ಚಿ-

ಅನಿತದೊಳು ಸತ್ತರಿದ ಮಿದು ಕೇಳೇರ್ದಿದ,

ಪಾಂಪೆ* ಯಾ ವಿಗ್ರಹದ ಕಾಲ್ಬದಿಯೊಳುರುಳಿ ನೈ.
 ಓ! ಎನ್ನ ನಾಡವರೆ, ಎಂಥ ಆವನತಿಯದು!
 ಆಗಲೇ, ನಾವೆಲ್ಲರು ಮಧೋಗತಿಗೈದಿವು.
 ಕೊಲೆಗಡಕರಾದವರ ಜಯವನಿತೆ ವರಿಸಿದಳು.
 ಅಕಟಕಟ! ಅಳುವಿರಿ ನೀವು ಈಗ.
 ದಯೆಯ ಚಿತ್ತೆಯದಂಕುರಿಸಿದಂತಿದೆ:

ಪೂತಕಂಬನಿಗಳೆವು.

ಎಸಿದು? ಅಳುವಿರೇಂ ನಮ್ಮ ಶೀಜರನ
 ಉಡಿಗೆಯೊಂದಕೆ ಘಾಸಿಯಾದುದಕೆ?

ನೋಡಿರಿತ್ತ.

ಕಣ್ಣಾರೆ, ಇಲ್ಲಿಹನವನೆ, ಘಾತಕರಿಂ ಹತನಾಗಿ.

ಒಂದನೆ:- ಅಯ್ಯೋ! ಮುಖಕರ ನೋಟಂ!

ಎರಡನೆ:- ಅಕಟಕಟ! ಮಾನ್ಯ ಶೀಜರಂ!

ಮೂರನೆ:- ಭಯಂಕರ ದಿನಂ!

ನಾಲ್ಕನೆ:- ದ್ರೋಹಿಗಳು! ಖಳರು!

ಒಂದನೆ:- ರಕ್ತಮಯ ದೃಶ್ಯಂ!

* ಪಾಂಪೆ: ಶೀಜರನ ರಕ್ತ. ಇವನು ಶೀಜರನೊಡನೆ ಯುದ್ಧ ಮಾಡಿ ಪರಾ
 ಜಿತನಾಗಿ, ಓಡಿಹೋಗಿ, ಅಲಿಗಾಂವ್ರಿಯಾದಲ್ಲಿ ಕೊಲ್ಲಲ್ಪಟ್ಟನು. ಜಯಶಾ
 ಲಿಯಾದ ಶೀಜರನು ಆಗ್ಗೆ ನೆಲಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದಿದ್ದ ಪಾಂಪೆಯ ವಿಗ್ರಹವನ್ನು
 ಮತ್ತು ಒಡ್ಡಿಸಿದ್ದನು.

ಎರಡನೇ:- ಶೀಢತೀರಿಸಿಕೊಳ್ಳು.

ಎಲ್ಲರೂ:- ಪ್ರತೀಕಾರ! ನಡೆಯಿರಿ! ಅರಸಿರಿ! ದಹಿಸಿರಿ!
ಕೊಲ್ಲಿರಿ! ಕಡಿಯಿರಿ! ಘಾತಕನೋರ್ವನು

ಮರದಂತೆ!

ಆಂಟೋ:- ತಡೆಯಿರಿ, ನಾಡವರೆ.

ಒಂದನೇ:- ಸುಮ್ಮನಿರಿ! ಆಂಟೋನಿಗೆ ಕಿವಿಗೊಡಿರಿ.

ಎರಡನೇ:- ಲಾಲಿವೆವನನ ನುಡಿಯ, ಅವನನನುಸರಿಸೆವು,
ಅವನೊಡನೆ ಮಡಿಯುವೆವು.

ಆಂಟೋ:- ಸಭ್ಯಸ್ನೇಹಿತರೆ, ಪ್ರೀತಿಯ ಗೆಳೆಯರೆ, ನಾಂ
ನಿಮ್ಮನೀಪರಿಯ ದಂಗೆಗೇಳಿಸುವುದೊಳಿತ್ತಲ್ಲ.
ಈ ಕಾರ್ಯ ಗೈದವರು, ಮಾನ್ಯರಹರವರು.
ಇದನವರು ಗೈವುದಕೆ ಮೂಲಕಾರಣಮಸ್ತು
ಇನ್ನಾವ ಸಂಕಟಗಳಡಗಿಹವೋ, ಪಾಪ!

ನಾನರಿಯೆ;

ಧೀಮಂತರುಮಂತೆ, ಮಾನ್ಯರಹರವರು,
ಮೇಣ್ ಇಾಣ್ಕೆಯಿಂದಲೆ ನಿಮಗೆ

ಉತ್ತರವನೀಯವರು.

ಸ್ನೇಹಿತರೆ, ನಾ ನಿಮ್ಮ ರೇಗಿಸಲು ಬಂದಿಲ್ಲ.

ಬ್ರಾಟಿಸನೊಲಾನೇನು ಪ್ರವಚನಿಯುಮಲ್ಲ;

ಅಪ್ಪೊಡೆ, ನೀ ವೆಲ್ಲರರಿದಂತೆ, ಗೆಳೆಯನನು
ಪ್ರೇಮಿಸುವ

ಮೊರಟನಿಹೆ ನಾನು; ಇದನವರು ಬಲ್ಲರು,
ಅವನಕುರಿತೆರಡು ಮಾತಾಡಲೆನಗಾಣತಿ-

ಯಿತ್ತವರು.

ನರರ ರಕುತವ ಕಲಕಿಸಲು ತಿಳುವಳಿಕೆಯಿಲ್ಲೆ ನಗೆ,
ವಾಕ್ಸರಣಿಯಿಲ್ಲ, ಶಬ್ದ ಚತುರತೆಯಿಲ್ಲ,
ಮತ್ತಮಾಭಾಷಣಶಕ್ತಿಯುಮಿಲ್ಲ;
ಸುಮ್ಮನೆ ಹೇಳುವೆನು; ನಿಮಗೆ ತಿಳಿದುದ-
ನೊರೆಯುವೆನು.

ನಿಮಗೆ ನಾಂ ಪ್ರಿಯನಪ್ಪ ಶೀಜರನ ಗಾಯಗಳ,
ಮೂಕಬಾಯಿಗಳ, ತೋರಿಸುತಲುವುಗಳಂ
ನುಡಿಯ: ಬಯಸುವೆನು.

ಆದೊತಾನೆ ಬ್ರೂಟಸನಾಗಿ, ಬ್ರೂಟಸನೆ
ಅಂಟೊನಿ ಯಾಗಿದೊಡೆ,
ರೋಮಿನ ಶಿಲೆಗಳಂ ದಂಗೆಗಳಿಸುವಂಥ
ನಾಲಗೆಯ ನಿಡುವ ಅಂಟೊನಿಯವು ದತ್ತು.

ಎಲ್ಲರೂ:-ದಂಗೆಯೇಳುವೆವಾವು.

ಒಂದನ:- ಬ್ರೂಟಸನ ಮಂದಿರವ ದಹಿಸುವೆವು.

ಮೂರನೆ:- ನಡೆಯಿರಿ! ಬನ್ನಿರಿ! ಪಿತೂರಿಗರನರಸಿರಿ.

ಅಂಟೋ: ಇನ್ನು ನಾಲಿಸಿರೆನ್ನ ನಾಡವರೆ; ಹೇಳ್ವವನು
ಕೇಳಿರಿ.

ಎಲ್ಲರೂ:- ಗಮ್ಮನಿರಿ! ಅಂಟೋನಿಗೆ ಕಿವಿಗೊಡಿರಿ,
ಮಾನ್ಯನಹ ಅಂಟೋನಿಗೆ.

ಅಂಟೋ: ಎತಕದು ಸಖರೆ, ಏನೆಂಬುದರಿಯದಲಿ ಮಾಡೆ-
ಲೆಳಸುವಿರಿ:

ನಿಮ್ಮ ನಲುಮೆಗವನರ್ಹನಿಹನೆಂತು?

ಅಕಟಕಟಾ, ಅರಿವಿಲ್ಲ, — ನಾನೇ ಹೇಳಬೇಕು;

ನಾನೇಳ್ಳ ಉಯಿಲಿನಾನಿಷಯವನೆ ಮರೆತಿಹಿರಿ.

ಎಲ್ಲರೂ:- ನಿಜ, ನಿಜ: ಮೃತಿಪತ್ರ! ತಡೆದು ನಾವ್
ಮರಣಶಾಸನವನಾಲಿಸುವ.

ಅಂಟೋ:- ಇಲ್ಲಿಹುದು ಮೃತಿಪತ್ರ, ಶೀಘ್ರರನ ಮುದ್ರೆಯಿರಿ:-

ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ರೋಮನಗೆ, ಒರೋರ್ವ, ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ

ಎಪ್ಪತ್ತು ಮೇಲ್ವೈದು ಡ್ರಾಕ್ಮ*ಗಳನೀಯುವನು.

ಎರಡನೆ:- ಬಹುಮಾನ್ಯ ಶೀಘ್ರರಂ! ಅವನ ಮರಣದಸೇಡೆ
ತೀರಿಸದೆ ಬಿಡೆನಾವು.

ಮೂರನೆ:- ಹಾ! ದಿವ್ಯ ಶೀಘ್ರರಂ!

* ೨½ ಪೆನಿ ಬೆಲೆಯ ಒಂದು ಪ್ರಾಚೀನ ಗ್ರೀಕ್ ನಾಣ್ಯ.

೭೫ ಡ್ರಾಕ್ಮಗಳು; ಸುಮಾರು ಮೂರು ಪವನು (ಸವರನು) ಗಳು.

ಅಂಟೋ:- ಶ್ರೀಮತಿಯಿಂ ಲಾಲಿಸಿರಿ.

ಎಲ್ಲರೂ:- ಹೋ! ಗಮ್ಮನಿರಿ!

ಅಂಟೋ:- ಮೇಣವನು ತನ್ನ ರಾಜಬೀದಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲ

ನಿಮಗಾಗಿ ಗಳಿಸಿಕೊಟ್ಟಿಹನು.

ಎಲೆವನೆಗಳಂ, ಹೊಸ ಸಂವನಗಳಂ

ಗಳಿಸಿಹನು, ಟೈಬರನ್* ಈಕಡೆಯ ಪಂಡೆಯಲಿ,

ನಿಮಗಾಗಿ, ಮೇಣ್ ನಿಮ್ಮ ಸಂತತಿಗನವರತಂ.

ಸಾಮಾನ್ಯ ತೋಪುಗಳ ಗಳಿಸಿಹನು ನಿಮಗಾಗಿ,

ವಿಹರಿಸುತ್ತವುಗಳೊಳು ಬಿನದ ಪಡಲೆಂದು.

ಇಲ್ಲಿದ್ದನೋರ್ವನೆ ಶೀಜರನು! ಅವಕಾಲಕೆ

ಬರುವಂ ಮತ್ತೋರ್ವನಿಂತಪ್ಪ ಮಾನನಂ?

ಒಂದನೆ:- ಇಲ್ಲಿಲ್ಲ! ಹೊರಟುಬನ್ನಿರಿ:

ಅವನ ದೇಹವ ನಾವು ಪೂತತಾಣದಿ ಸುಡುವ.

ಅಕಿಡಿಗಳಂ, ಸಿತೂರಿಗರ ಗೇಹಗಳ ಸುಡುವ.

ಎತ್ತಿರಿ ಶನವನು.

ಎರಡನೆ:- ಹೋಗಿ ಅಗ್ನಿಯ ತನ್ನಿ.

ಮೂರನೆ:- ಬಿಂಚುಗಳನ್ನೆಳೆಯಿರಿ.

---

* ಟೈಬರ್:- ಒಂದು ನದಿ. ಇದರ ದಡದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಚೀನ ರೋಮ್ ನಗರವಿದೆ

ಸಾಲ್ವಸೆ:- ಮಣೆಗಳಂ, ಕಿಟಕಿಗಳ, ಏನನಾದರು ತನ್ನಿ.

(ಶವಮೊಡನೆ ನಾಗರೀಕರು ನಡೆಯುವರು.)

ಆಂಟೋ:- ನಡೆಯಲಿ ತುನಾಗಿ. ವಿಪ್ಲವವೆ, ನೀ ಮುಂದೆ
ಸಾಗುವೆ.

ನಿನ್ನ ಬಗೆಗೆ ಬಂದ ಪಥವ ನೀನನುಸರಿಸು!

ವಿವಿಧ ಮುದ್ರಣಾಲಯ ತೆರೆದು ಬಿಡು, ಬೆಂಗಳೂರು.

